

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Jókai Mór-utca 1257. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

Felelős szerkesztő **BENCZÜR SÁNDOR.**

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . . 2 frt
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hová az előfizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

BÉLYEGDÍJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.

Kiadó s lap tulajdonos **SÁMUEL ADOLF.**

A jövődő iparosai.

Az utóbbi évtizedek alatt minden téren találkozzunk a haladás és fejlődés jelenségeivel, de e jelenségek talán sehol sem oly feltűnők, mint a tanoncz-oktatás terén. Az 1881-ik évi népszámlálás adatai szerint 75.000 iparos tanoncz közül csak 5000 részesült tovább képzésben, holott az 1891-ik évi népszámlálás tanúsága szerint 1000 iparos iskolában 1882 tanító vezetése alatt 85,743 tanoncz részesült már oktatásban s az oktatás czéljára 370.000 frt használtatott fel.

Ezen adatok a mult mulasztásait helyreütni törekvő nagy haladáást jelentenek.

De mindamellott kétségtelen, hogy a tanoncz-nevelés nagyon sok kívánni valót hagy fűnt. És pedig ugy a szellemi kiképzés és a szakzerű ismeretek elsajátítása, mint az erkölcsi nevelés terén.

A szellemi kiképzést illetőleg el kell ismer-nünk, hogy ez irányban azok, kik hivatássonerűleg nyújtják azt a növendékeknek, — a tanítók megteszik kötelességüket.

Azonban a sikeres tanítás útjában nehéz akadályok állanak és pedig legelső sorban a tanoncz-anyag tekintetében. Inelligens családaink ritka kivétellel csak vásott gyermekeiket szánják az iparos pályára; mi még nem jntottunk el a művelt nyugat egészséges felfogásához, mely lehetővé teszi, hogy intelligens családok gyermekei az ipa-

ros pályára lépven, az anyagi jólét oly kedvező fokára emelkedhessenek, mely a tudományos pálya emberinek csak ritkán jut osztályrészül. De még károsabb állapotot idéz elő a tanoncz-anyag azon része, mely szegény szülők gyermekeiként születve legfőbb 10-ik életévéig tanul s azután valamely gazdához két évre mint jószágörzű elszegődve, két év alatt csaknem mindazt elfelejti, a mit az iskolában tanult s alaposan megfogyott ismeretekkel 12 éves korában tanoncznak áll be.

S itt határozottan az iptartórény azon intézkedésben rejlik a hiba, hogy a tanonczul való felvételhez egyszerűen 12 életév betöltését követeli. Bizonyára a törvényhozás itt a népoktatási törvény teljes végrehajtására és a hat osztályu elemi iskolára gondolt. Azonban ez be nem következett. S így az érdekelt köröknek kellene gondoskodni arról, hogy tanonczul 12-ik életévéig betöltött oly növendék vétessék fel, a ki egyuttal hat elemi osztályt kitanult. S ezekhez alig felesleges hozzátenni, hogy legjobb tanonczokul az iparos családok gyermekei tűnnek ki.

A mi az erkölcsi nevelést illeti elképzelhető, hogy az kevés eredményt mutathat fel már csak az oknál fogva is, mert a fentebb előadottak szerint a tanonczok közé az iskolától elvadult fiuk kerülnek. Ezek mosdatlan beszédmódja és megfelelő gondolkodása fertőző ragályként terjed át a többiekre. Ha sokszor az utcán halljuk a

tanoncz-iskolából tömegesen hazatérő fiuk beszédeit s látjuk viselkedésüket, nagyon érthető, hogy ezekkel szemben másutt is de nálunk is már rendőri beavatkozásnak kellett történni. S e tekintetben iparosainkat is mulasztás terheli, mert az iptartórény 62. §-a helyasnn rendel el, hogy „az iparos köteles tanonczát . . . jó erkölcsre rendre . . . szoktatni.“ Ez a rendelkezés kötelezi a tanoncz-startó iparost, hogy a tanoncz erkölcsi neveléséhez teljes erejéből hozzájáruljon

S itt figyelmessé tesszük iparosainkat ugyanazon törvény ugyanazon szakaszának azon másik pontjára, hogy „az iparos köteles tanonczát az iskolába járásra, ott a hol tanoncziskola van, a tanoncz-iskolába járásra szorítani.“ Nem oly értelmű a mi figyelmeztetésünk, mintha tanonczait az iskolától talán elvonnák. Világért sem, hisz ez különben is törvényileg büntetettnek. Arra a tapasztalatra akarunk rámutatni, hogy iparosaink jelentékeny része a tanoncz-iskolának nagy jelentőségét eléggé nem méltatja. Pedig nem szabad sem saját érdekük, sem a jövődő nemzedék értelmessége érdekében azon álláspontra helyezkedni hogy a tanoncz által az iskolából eltöltött órák hiába valók és a munkaadók rovására esnek. A szük séges szellemi képzettség csakis az iskolában szerezhető meg. Azonban a tanítóknak minden ügybuzgósága kárba vész, ha magok a mesterek nem értetik meg újra és újra a növendékekkel, hogy az iskola szorgalmas látogatása

SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCZÁJA.

Nagyapó meséi.

(Visszaemlékezés a szabadság harcra.)

Dehogy is mesék, szóról-szóra megtörtént, való igaz históriák. Csak nekünk ifjaknak tetszik ugy, mintha mindaz a mit az öregek a „régí jó időkben“ elmondanak — mese volna. De ezért szívesen, sőt áhitattal hallgatjuk ezeket a meséket.

Körül üljük mi unokák, a nagyapót s kérve kérjük, meséljen valamit a szabadságharczról. És a jó nagyapó hogyan mesélne unokáinak . . .

— Hát bizony gyerekek más idők voltak azok. Ti, a kik csak nemrég láttátok a napvilágot, alig, vagy éppen nem tudjátok elképzelni, milyen életet éltek akkor az emberek. Nekünk nemeseeknek még csak jó dolgunk volt de annál nyomasztóbb volt a helyzet a parasztnak vagy ahogyan még akkor mondták a jobbagynak. Éreztük is hogy ez így soká nem lehet, de egyelőre belenyugodtunk a változhatatlansba. Csak álmodoztunk jobb időkről szebb jövőről, talán meg szabadságról is. Mondom, csak álmodoztunk. A körülmények miatt, melyek között éltünk, nem igen bízhattunk abban, hogy ál-munk valamikor valóra válik.

És mégis . . .

Egyszerre belekeveredett valami a levegőbe, valami, a miről csak sokára tudtuk meg, hogy micsoda. Eleinte sugdosva beszéltek róla az emberek, aztán

hangosabban tárgyalták, de benne hinni nem akartak vagy nem mertek.

Gyógyörű tavaszi idők jártak akkoriban s a nap is mintha pazarabban szórta volna széjjel ragyogó sugarait, mintha melegebben sütött volna, mint egyébkor. Ugy éreztük, hogy valami különös dolognak kell történnie. És sejtelmünk valóra vált . . .

Miként a fergeget, — száguldott végig a hazán e három szó: szabadság, egyenlőség, testvériség! . . .

Mintha kieserélték volna az embereket. Ur és jobbágy egyaránt elérlette: mit jelent ez a röpke szó: szabadság! Öröm és lelkesedés szállta meg a szívet; öregek, ifjak egyébről se beszéltek, mint a szabadságról; a haragosok kibékültek egymással s érzelmeikben együvé forva biztatták egymást: szabadság lesz ezután.

Bizony nagyszerű idők voltak azok!

Hát mikor hozzánk is eljutott az a nóta, a melyik ugy kezdődik, hogy . . .

Kossuth Lajos azt üzente . . .

De hiába is próbálnám én nektek elmondani, hogyan nőtt a lelkesedés napról-napra.

Hanem egyszer csak jött a felhívás, hogy veszélyben a haza, kik! siessen kardot kötni, ha azt nem akarja, hogy saját hazájából kergesse ki az osztrák.

Én is, sokad magammal, telcsaptam nemzetörnek. Jött a parancs, hogy Bajára kell vonulnunk, mert Jellasics át akar jönni a Dunán. Nosza siettünk is, hogy valamiképen át ne jöhessen ez a magyar faló horvát bán.

Késő este érkeztünk Bajára. A hosszú gyaloglástól elcsigázottan fekiadtunk az ágyba, hogy aztán másnap pihent erővel állíthassunk a Dunaparra.

De alig alhattunk valamit. Éjfél tájban félre verték a haragot, polgárok és nemzetörök rémülten rohantak az utcára, s itt is ott is hallatszott a kiáltás:

Jellasics átjött a Dunán! És csakugyan sikerült is, egy ellenséges hajónak a bajai parton kikötni.

Az ijedség azonban nem tartott sokáig. Nehány ágyulövés visszariasztotta a toladó gőzhajót.

Kora hajnaltól késő délutánig néztünk az ellenséggel farkasszemet mialatt vagy tizszer üztük vissza Jellasics hajóit. Dörögtek az ágyuk szakadatlanul s bizony mondom nektek gyerekek nem volt annak fele se tréfa! Egy tűzmesterünk ket derékon szakított ketté egy jól irányzott ellenséges ágyugolyó. Egy másiknak a balczombját zuzta össze; ismét egy harmadiknak a fejét vitte el. Csak ugy sivi-tott a temérdek golyó közöttünk s fejünk felett. És ekkor történt az a hihetetlen dolog velem, a miről már beszéltem is nektek. Egy bomba csapott le éppen a közelemben; én bizony — fiatal katona lévén — az, se tudtam, hogy micsoda, csak láttam, hogy pörgöt mint a csiga. Nosza, odaugrottam mellé ráborítottam sipkámot ugy dobtam odébb mintha nem tudom én mi lett volna! Csak azután láttam hogy milyen veszedelemben forgott az életem a míg ezzel a golyóbissal bibelődtem, — mikor már eldobtam magamtól. Alig érte a földet, rémitő ropogással dur-rant szét s szinte szórta magából a vasdarabokat.

De meg is tettek nyombán hadnagynak — me-részségemért.

által készülhetnek elő sikeresen jövődö hivatásukra. Hisz ha a tanoncz látja mesterének csekély s bármely ókból eredő ellenszenvét az iskola-látogatás ellen nagyon hajlandó lesz ezt önmaga előtt is mentségül használni a hanyagságra. Ellenben amester buzdítása és ellenőrzése a jövődö számára egy-egy derék igaros teremt meg s azonkívül az értelmesdö tanoncz magának a mesternek is igazi segítsége és öröme.

S ezuttal a tanoncznak a mester részéről eredő kitanítása a szorosán szakszerű ismeretekben és a közegységben nem kielégítő. Nagyon sok helyen a tanoncz tanulása első éveiben nem nyer egyfolytában szakszerű oktatást, hanem löt-fut házi tán cselédi teendőket végez, a mi akadályozza a tanulásban és bizony nem nagyon alkalm-s arra, hogy elötte hivatása értékét emelje s tanéveinek tán utolsó negyedében tanul s akkor is a szükséges alap a hiányában tán csak annyit hogy később csakis a kontárok számát szaporíthatja.

Elmondottuk mindezeket azért, mert mi városunk jelen viszonyai közt sulyt helyezünk egy erős és intelligens iparos osztály minél teljesebb számmal leendő megalakulására s hisszük, hogy ez előbb-utóbb befog következm, a mint hogy már régóta keletkezett más városokban, a hol a megfelelő polgári elem már régebb időkből kiképződött. Nálunk sok visszasságnak okozója az a körülmény, hogy az intelligencia a népesség számára képest majdnem elenyészően csekély s nincs is kilátás arra, hogy az u. n. honvéd-törösztályrétén, jelentékenyen emelkedjen. Mi azon elemeken túl, a melyeket a czélagazdák közönségünk szolgált, egy hatalmas iparos intelligencia képződésében találjuk meg jelenlegi értelmiségünk egészséges kiegészülését.

HIREK.

— **Gróf Csáky Albin**, országgyűlési képviselőnk f. hó 15-én hosszabb tartózkodásra körünkbe érkezett.

— **Rendkívüli képviselőtestületi közgyűlés** lesz e hó 23-án d. u. 2 $\frac{1}{2}$ órakor, a következő tárgysorozattal: 1. A közgyűlés f. év 146-ik számú határozata értelmében a szarvasi ág. ev. egyháznak iskola czélra ingyen adományozandó egy községi 300 □-öles üres telek

átadása iránti érdemleges határozat-hozatal. 2. A közgyűlés f. évi 147-ik számú határozata értelmében a szarvasi római. cath. egyháznak iskola czélra ingyen adományozandó egy községi 300 □-öles üres telek átadása iránti érdemleges határozat hozatal. 3. Belügyministeri 113.000-ik számú rendelet — az 1874-ik évi XXXIII-ik t. cz. értelmében központi választmány megalakítása. 4. Az 1897—98-ik évi ismétlő és ipariskolai számadások megerősítése. 5. Az 1897-98-ik évi községi ovodai zárszámadás megerősítése. Egyéb időközben befolyó ügyek és előjárói előterjesztések.

— **Dr. Krcsmarik Jánost** — a szarvasi járás főszolgabíróját — mint értesültünk, a Vámbéri Ármint lemondása folytán üresedésbe jött tanári állásra, ő felsége legközelebb, a tudományos egyetemre, a keleti nyelvek rendes tanárává fogja kinevezni.

— **Vadászat**. Kentúr József nyugalmazott kir. járásbíró urnak káki uradalomán e hó 13-án nagyvadászatot rendezett, mely alkalommal 180 drb. nyul, 2 tuzok, s 30 drb. fogoly került terítékre.

— **Fényes esküvő** volt e hó 15-én délután B.-Szt.-Andráson, u. i. ekkor vezette a zsuflóság megteelt reform templomban oltárhoz Czító Sándor m. kir. honvédfőhadnagy szeretett aráját Huti ray Berta kisasszonyt. Az esketés végeztével az ujjpárhoz Nt. Darabos Sándor lelkes ur lenkőtt szellemi beszédet intézett. Az ifjú párnak szerelmét költő hígyéhez hosszantartó zavartalan boldogságot kívánunk.

— **Leforrázott gyermek**. E hó 14-én Simkó Gyula szarvasi kereskedő konyhájában, egy talpeltetű vas fazek szel pattant, s a benne volt káposzta Simkónak a konyhájában látszadózó 12 éves kis leányának fejére zuhant. A szerencsétlen kis leány a forrázás következtében egyrészt sebeken e hó 15-én ejjel letette az életét. A halál oka jobb letre szanderült.

— **Előléptetés**. A m. kir. igazságügyi ministeri 1897-98-as I. M. sz. a. keit rendeletével, Benzúr Sándor szarvasi kir. járásbírói munkot, a XI. fizetési osztály II-ik fokozatából, az I-5-ö fokozatba léptette elő.

— **Elűnt menyegző**. Kralóvánszky János M. A. v. szolgabíró e hó 12-én ünnepelte nejevel született születésünnepét egybekelésük 25 éves évfordulóját.

— **Községi képviselői közgyűlés** volt e hó 12-én délután, melynek egyedül tárgya volt, az 1897-98-ik költségvetési előirányzat megállapítása. A képviselőtestület egyhangúlag elfogadta az előjáróságunk az ez ügyre vonatkozó előterjesztését.

— **Veres kakas**. E hó 15-én délelött Szarvason, a Mandel Salamon tulajdonát képező s Petrőczy Károly asztalos által lakott ház kigyulladt, az egész tető s a padlason felhalmozva volt sok holmi, a lángok martalékaul estek.

Hanem, az osztrákok meg a horvátok azért mégis átjöttek valahogy a Dunán. Mivel pedig mi jóval kevesebben voltunk, rövid csetepaté után kénytelenek voltunk Bajáról menekülni. Az ellenség utánunk. Meg-meg-áltunk úgy hébe-nóba, ütöttünk egy másod egy kicsit s azzal rohantunk tovább. Két nap alatt itthon voltunk a faluban. Hamarosan levetettük a katonaruhát s civilizébe vártuk a „nimötöt“ alig vetkeztünk le, már is megdördült az ég a falunk alatt. Az előjáróság fehér lepedőt kötött egy nádra s úgy várta künn a falu szélén a vasasokat.

Majdnem egy hétig éltek a nyakunkon ezek a vasasok s bizony mi a hogy csak lehetett, bosszantottuk őket.

Jól emlékszem még, mikor Pettkó István bácsi a ki mészáros volt már akkor is, egy vasas németet úgy vágott le a kutba, hogy az soha többé nem látta meg a napvilágot. Valami miatt összeszólkoltak s mivel István bátyánk amugy is haragudott a németekre; felkapott egy fadarabot s azzal úgy vágta fejbe a vasast hogy az menten kiadta a lelkét. István bátyánk azután lehajította a kutba s hogy valamiképen felszínre ne kerüljön, még egy malomkövet is utána lódított. . .

Egyszer meg Gáspár Márton bácsi, hogy hogyan nem, azt találta kiáltani a vasasok után, hogy: éljen Kossuth! De alig mondotta ki, már is lekapták a tiz körmíró s olyan huszonötött csaptak rá, mint a pöty. Hanem azért Márton bácsi — Isten nyugosztalja szegényt, — mikor feltápáskodott a priesről, újra csak azt kiáltotta: azért mégis éljen Kossuth! Ilyen ember volt ő s ha mullattunk is rajta a deres miatt, azért

tisztelettel adóztunk neki, mert ki merté mondani a Kossuth nevet.

A Visián Pál bátyánk este is érdekes volt ám! Pál bátyánk testétől-lelkestől gyöölötte az osztrákok. Képzeltetik milyen dühös volt, a mikor hozzá is beszélésoltak vagy tiz darab vasast. Össze is vezett velük menten. Enni pedig, akárhogy kérték vagy fenyegették is, a világot se adott volna nekik. Odaalt a kamra ajtaját elé s nem engedte, hogy egy is betegye a lábát oda. Mérgelődött a sok vasas szörnyen, de nem igen merték bántani Pál bácsit mert akkora ember volt a mekkoza mdstárság nincs is a faluban. Egyszer az egyik nimöt mégis neki durálta magát s el akarta lökni az ajtóba Pali bácsit Hanem csak addig élt. A következő pillanatban Pali bácsi úgy ütötte halántékán, hogy rögtön kilecsesant az agyveleje. . .

No, lett erre riblilio. Kéant a sok vasas a szobába a kardért meg a puskáért. Hanem akkorra már Pál bátyánk fölkapott az egyiknek lovára s illa berek nádak erek, vágatott ki a faluból. A vasasok utána A kertek alatt már majdnem utolérték, de ekkor Pali bácsi neki ugratott egy sövény kerítésnek és szerencsésen át is jutott rajta. A vasasok is át akarták ugratni, hanem mindjárt az első, lovastul együtt, fönnakadt a kerítésen. A többiek aztán jónak látták meg se kísérteni a bravurt. társukat is alig tudták kiszabadítani, úgy belekeveredett a sövénybe. . .

Végre valahára felkaszálódta a mi vasasaink s odébb álltak. Mentek Keskemeté felé.

Alig vártuk hogy kiut legyenek a faluból, mi is indultunk vissza Bajára. Onnan csakhamar Szent-Tamás alá vezényeltok bennünket, hogy a razzokat vezjük ki a faluból.

— **Baleset**. Egy szenvedélyes biciklista, ki a mostani sáros és ködös időben is űzi e sportot, f. hó 17-én este Kondoroson keresztül karikázott s nem vette észre, hogy vele szemben kocsi közeledik. Az utolsó pillanatban ismerte fel a veszélyt, amelynek kitéve volt s ezt elhárítandó hirtelen akart kitérni. A bicikli azonban feldült s vele a sportmann is, ki bár esése következtében elég sulyosan megsérült, — utját mégis biciklin folytatta tovább.

— **A szarvasi szabadelvű polgári kör** f. é. november 20-án azaz ma délután fél háromkor, a kör nagytermében évi rendes közgyűlést fogja megtartani.

— **Állategészségügyi kimutatás**, a ragadós állati betegségek állásáról Békésmegyében 1898. november 12-én.

Veszeltség: Szarvas 2 u.

Takonykór és bőrféreg: Békés 3 udvar, Békés-Csaba 1 udv., Csorvás 2 u., Gyula 1 udvar, Orosháza 1 udvar, Szarvas 1 udv., Ujkigyós 1 udv., Vészto 1 udv., összesen 8 község 11 udv.

Rühkór: Békés 3 u., Csorvás 1 u., Kondoros 1 u., M.-Berény 1 u. összesen 4 község 6 u.

Sertésorbáncz: Doboz 2 u., M.-Berény 1 u. összesen 2 község 3 udvar.

Sertésvész: Bánfalva 1 udv., Doboz 2 udvar, Gyulavári 1 udv., Gyulavarsánd 1 udv., Mezőberény 2 udv., Orosháza 1 udvar, Pusztaszt.-Tornyai 1 mező, Sámson 1 udvar, Szarvas 2 t., Szt.-András 3 udvar, Szeghalom 2 udvar, Uj-Kigyós 5 udvar, Összesen 12 község.

— **A „Pillangó”-című éleclap**, 42. száma megjelent és valóban meglepő kivitelű rajzokat találunk benne. A magyar közönségnek ajánljuk ezen lapot, mely látva van a magyar művelődés terjesztésében részt venni és hazafias kötelességet teljesít mindenki, a ki ezen lapot támogatja. A „Pillangó” előfizetési ára egy egész évre csak 4 frt, ki azonban már most az 1899 évre előfizet, 1898 október hó 1-től ez év végéig ingyen kapja a lapot a „Pillangó” szerkesztősége és kiadóhivatala Budapestben, VI., Terezháza 35. sz. a. van. Mutatványszám ingyen.

— **„Katinka” Temesvárott**. Orbán Árpádnak, a Kreesauyi-társulat jeles karmesterének 2 felvonásos magyar operája, a mely augusztus 12-én a krisztinavárosi színházban szép sikerrel került színre, Temesvárott szombati első előadása alkalmával teljes sikert aratott. A szerzőt valóságos ünnepelték s az előadok is kiünnepelt tetszés nyilvánításokban részesültek. Különösen Andai Blanka keletett nagy hatást a czímszerepben edesen csengő, bársonyos hangjával és természetes játékával. A fiatal művésznő az előadás sikerének főtenyezője volt s a telt ház lelkesedéssel hívta a szerzővel s a többi szereplőkkel, a felvonások után. Baberkoszorukban és az elismerés egyéb jeleiben sem volt hiány.

— **Világosságot!** A m. kir. Postapalota előtt a kora délután beállt alkonyattal olyan sötétség van,

Hej, ott volt ám még csak kurucz világ! Kétszer intéztünk rohamot a falu ellen. Először siker nélkül, de másodsor, Perczel Mórincz generálisunk alatt, iszonyatos küzdelem árán, mégis csak bejutottunk a faluba. Az utcákon patakokban folyt a vér, a ráczok tetemei halomszántára hevertek a földön; a harangok zugtak, a puskák szüntelenül ropogtak; a menekülők jajveszékelése, a sebesültek halálhőrgése s a tiszték vezénykiáltásai egészen betöltötték a levegőt. . . Katonáink felgyújtották a házak teteit: Szent-Tamás lángtengerben uszott. Az ember ereiben magfagyott a vér e szörnyű látványra. . . Hanem a feladatnak s talán a bossznak is, elég volt téve. Csapataink szuronysegezve diadalittasan, trombiták harsogás, dobok pergése közepette vonáltak be az égő faluba.

És mikor a parancsnokok „pihenj”-t vezényelték, minden kommandó rázendítettek a derék honvédek arra a nótára, hogy:

Kossuth Lajos azt izente. . .

Igy bizony, gyerekek! Csunya dolog a háboru, de a győzelem mámorában elfeledett a katona mindent, csak örül s büszkeség tölti el keblét, hogy neki is része volt a győzelemben. . .

Ilyen idők voltak akkor! ma már nekem is úgy tetszik, mintha csak álom lett volna az egész. Pedig nem volt az álom, — megtörtént akkor, mikor nemzeti öznív zászlók alatt küzdöttünk a szabadságért.

És ha — a mit ne adjon Isten — a megpróbáltatásuk ilyen szörnyű napjai ismét elkövetkeznének, bizony mondom, gyerekek, akkor is épp úgy kardot kötnék oldalra, mint ötven év előtt s küzdenék utolsó lehelletemig a mi édes magyar hazánk függetlenségéért! . .

Zoltán János,

hogy csak a legszorgosabb kutatás után lehet ráakadni a szemközti oldalról átvező gyalog járóra. Az intéző körök figyelmét felhívjuk eme körülményre s egyuttal biztosítjuk is, hogy a közönségnek igen nagy szolgálat tétetnek, azzal ha a posta hivatal helyisége előtt egy utcai lámpa helyzetetnek el.

— **Az Ország-Világ könyve.** Magyarország legszebb és legértelmesebb hetilapját az Ország-Világot ismeri és szereti a magyar olvasó közönség és így csak sablonos dicséret volna újra, meg újra elmondani hogy mennyi szórakoztató, kedves dolgot közöl hétről hétre ez a szép újság. Most mi itt csak arról a szép ajándékról akarunk beszélni, amit az Ország-Világ karácsonyra olvasóinak ad. Hatalmas, díszes kiállítású vastkos kötet lesz az, telve versekkel és novellákkal, amiket Magyarország legelőkelőbb írói ennek az irodalmi almanachnak szántak. Ábrányi Emil, Abonyi Árpád, Sas Ede, Dr. Falk Zsigmond, Makai Emil, Vértessy Gyula, Zöldi Márton, Várady Antal, Buday László, Kéri Gyula, és mindazok kik hétről-hétre dolgozataikkal felkeresik az Ország-Világot, mind munkásságuk legszebb termékeivel szerepelnek az almanachban. — Ezzel még nem soroltuk fel az Almanach tartalmát, lesz benne még egy sereg zeneszám is, hogy az unalmas téli esték felvidítéséről így is gondoskodjék. Ezt a pompás kötetet, melynek bolti ára 2 forint lesz, az Ország-Világ minden előfizetője ingyen kapja, így tehát megkapja az is ki most negyedévre 2 forinttal előfizet. Az Ország-Világ kiadóhivatala Hold-utca 7 sz. a. van, hol mutatványszámokkal szívesen szolgálnak.

— **A József-sorsjegyek** legutóbbi sorsolásán a **20,000** forintos főnyereményt az 1630 sorsz. 70 számú sorsjegy nyerte el; továbbá nyertek **1000** forintot 3924 sor 58 sz. 6727 sorsz. 77 sz. és 7467 sorsz. 68 sz.; **500** forintot nyertek 1408 sorsz. 94 sz. 1677 sorsz. 88 sz. és 6551 sorsz. 39 szám, **100** forintot nyertek: 8 sor. 74 sz. 1132 sor. 67 sz., 1147 sor. 76 sz., 3330 sor. 8 sz. 431 sor 16 sz., 5358 sor. 81 sz., 5820 sor. 96 sz. **25** forintot nyertek: 613--32, 708 46, 777--39, 946--87, 1291--60, 1673--7, 1850--56, 2645--53, 2674--96, 2688--10, 2826--31, 2888--68, 3869--88, 4467--50, 4870--53, 5881--46, 6746--24, 6770--53, 7323--88. **10** forintot nyertek: 1287--86, 2028--32, 2328--52, 2408--14, 2619--45, 3058--61, 3356--16,

4118--51, 4318--45, 4548--62, 4722--78, 5716--42, 5874--74, 6140--55, 7224--64. A többi kihuzott sorsjegy **2** forintot nyert.

— **Hol vannak a legjobb vasutak?** A „New-York Herald”, a legtekintélyesebb amerikai újság egyik közelebbi számában rendkívül elismerő hangon ír a magyar államvasutakról:

Az amerikaiak a készült utleírások s egyéb megbízhatatlan könyvek nyomán azzal a jámbor hittal érkeznek az ó-világba, hogy ott a nagy országokban, a a nagyratartott nyugaton a kényes Franciaországban vagy a hatalmas Németországban találják a „legjobb, legkényelmesebb és legbiztosabb vasutakat. Pedig ez egy óriás tévedés, egy szándékosan terjesztett balhit. Mint vasutország első Európában a ritkán emelgetett, Keletnek csúfolt Magyarország. Nemcsak első: ezzel keveset mondottunk. Anyira föltötte áll a többi Európának, hogy már csak Amerikával és Angliával lehet összehasonlítani. — Egy hatalmas nagy embere volt Magyarországnak, akit ők még életében vasembernek neveztek, most pedig bronzba öntöttek s legközelebb leplezik le a szobrát. Baross Gábor volt ez, a ki merész tervekkel megteremtette az európai színvonalat felül muló magyar államvasutakat. Gyors, biztos, kényelmes, olcsó utazás. Ez jellemzi a magyar államvasutakat. De mindennek sak tervezője és alapvetője volt Baross Gábor, Az ő megkezdett nagyművét folytatta bevégezte és tetézte a magyar állam vasutak elnökgazgatója, Ludvig Gyula, a kiről annyit mondhatunk, hogy még nálunk is beválna vasutigazgatónak.

— Vettük a „Kert” a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap 22-ik számát, melynek érdekes tartalmából a következőket emeljük ki: A dinya tenyésztés melegágyban M. Ö-től. A gyümölcsfák metszése Zádor Gyulától. A Clematis magról való szaporítása Cséser Gyulától. Téli virágdísz Mautner Ödöntől. E számban 6 fametszet és egy színnyomatu műmelléklet teszi érthetőbbé a benne előadottakat. E valóban tanulságos közlöny kéthetenként jelenik meg öszerkesztője Mautner Ödön felelős szerkesztője Igali Szvetozár. kiadóhivatala Budapest Andrassy ut 23, Előfizetési ára negyedévre 1 forint. A kertészet iránt érdeklődőknek nagyon melegen ajánljuk e nagy szakavatottsággal szerkesztett folyóiratot.

NYILTTÉR

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott.

MOHAI

AGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dus szénsavtartalmánál fogva, specifikus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurut gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hughyajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borvíz. —

A mohai Ágnes-forrás
kezelősege.

Főraktár:

Édeskúty L.

cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.
Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Raktár Szarvason: Csapó Sománál.

*) E rovatban közlöttekért nem felelős a szerk.

HIRDETÉSEK.

Bakay Géza

állam által ellenőrzött amerikai szőlővessző és ojtvány telepén Szarvason, **100 ezer kitünően forradt, s jó gyökérzettel bíró, 50 csemege és borfaj fás ojtvány**, őszi, esetleg tavaszi szállításra eladó. Megrendeléseket mérsékelt árban elfogad. Ugyanott 10 m. m. szőlő kedvező feltételek mellett eladó.

Arany díszoklevél és több kiállítási első díjjal kitüntetve.	WEISZ MÓR és TÁRSA	Arany díszoklevél. és több kiállítási első díjjal kitüntetve
	első gyulai cognac- és likörgyár törköly és pálinka-főzdéje GYULÁN.	

Ajánlja a tisztelt vevő közönség figyelmébe következő törvényesen védett legfinomabb minőségű különlegességeit:

„Mari Cognac”

kiváló finomságu valódi borpárlat.

„Zöld paprika likör”

közkezdveltségben részestülő pikáns zamatu salon-likör.

„Amara”

orvosi tekintélyek által kitünő hatásának elismert gyomorerősítő gyógykeserű.

„Cabinet rum”

kitünő zamatu, nagyon finom thea-rum,

mely különlegessége minden jobb fűszer- és csemege-üzletben kaphatók. Ezenkívül mindennemű közönséges és finomabb italneműek, közönségesebb és legfinomabb likörök, rumok és egyéb pálinka különlegességei vannak raktáron.

Kiszolgálás és szétküldés kis és nagy mértékben.

A n. é. közönség eddigi szives pártfogását köszönve, továbbra is kérjük nagybecsű támogatását.

Kiváló tisztelettel

Weisz Mór és Társa.
Gyulán.

